

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/32/2021
Identifikačné číslo spisu: 8308206080
Dátum vydania rozhodnutia: 29.09.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8308206080.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu JUDr. Vladimíra Kotusa, so sídlom kancelárie Žižkova 6, 040 01 Košice, správcu konkurznej podstaty úpadcu APS ALKON a.s., so sídlom Osloboditeľov 66, 040 01 Košice, IČO: 36 582 387, právne zastúpeného JUDr. Andreou Havlátovou - Rajczyovou, advokátkou so sídlom Žižkova 6, 040 01 Košice, IČO: 31 261 507, proti žalovanému: MECOM GROUP s.r.o., so sídlom Poľná 4, 066 01 Humenné, IČO: 31 735 151, právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou Bröstl & Čentík s.r.o., Rázusova 1, 040 01 Košice, IČO: 50 560 611, o zaplatenie 19.455,58 eur s príslušenstvom, o dovolaní obidvoch strán sporu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3Cob/74/2018-586 z 26. marca 2019 v znení opravného uznesenia č. k. 3Cob/74/2018-605 z 15. decembra 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3Cob/74/2018-586 z 26. marca 2019 v znení opravného uznesenia č. k. 3Cob/74/2018-605 z 15. decembra 2020 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Humenné (ďalej v texte aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 15Cb/55/2008-536 zo 6. septembra 2018 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 19.455,58 eur spolu s 14,25% úrokom z omeškania ročne od 4. januára 2008 do zaplatenia v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku, žalobcovi priznal náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 100% s tým, že o výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku a napokon vo vzťahu k žalovanému priznal štátu náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Súd prvej inštancie uviedol, že z obsahu Zmluvy o dielo č. 487-07-01-I č. 20070311 vyplýva, že predmetnou zmluvou právny predchodca žalovaného ako objednávateľ si objednal u žalobcu vykonanie diela, a to spodnú stavbu pre rodinný dom v E. na ulici A. s tým, že v zmluve bolo dohodnuté, že zhotoviteľ uskutoční dielo podľa projektovej dokumentácie vypracovanej projekčnou kanceláriou. Podľa článku V. bod 5.1 pevná cena predmetu zmluvy predstavuje sumu 10.668.532,20 Sk bez DPH. Podľa článku V. bod 5.4 zmluvy o dielo v prípade vzniku navyše prác, zmien podkladov alebo iných

skutočností ovplyvňujúcich cenu za dielo uvedenú v článku V. tejto zmluvy, musia byť predmetné práce, ich rozsah a cena odsúhlasené medzi zhotoviteľom a objednávateľom formou písomného dodatku k tejto zmluve. Podkladom pre vykonanie navyše prác bude objednávka objednávateľa odsúhlasená zodpovednou osobou objednávateľa.

3. Z obsahu faktúry č. 11-7-00631 zo dňa 20. decembra 2007 vyplýva, že právny predchodca žalobcu vyúčtoval žalovanému sumu 121.879,80 Sk za stavebné práce, a to podkladné betóny, oplatenie, izolácia, výťahová šachta, prehĺbenie výkopov, navyše práce ostatné, keramzit, a to u každej jednej položky vedľajšie rozpočtové náklady. Ďalej uviedol, že z obsahu faktúry č. 11-7-00633 zo dňa 20. decembra 2007 vyplýva, že predmetnou faktúrou žalobca vyúčtoval žalovanému náhradu stropu panelmi vo výške 77.911,70 Sk, z obsahu faktúry č. 11-7-00636 zo dňa 20. decembra 2007, že predmetnou faktúrou žalobca vyúčtoval žalovanému sumu 22.283,20 Sk za prehĺbenie výkopov a z obsahu faktúry č. 11-7-00637 zo dňa 20. decembra 2007, že predmetnou faktúrou žalobca vyúčtoval žalovanému sumu 364.044,40 Sk, a to za spodnú stavbu - klenba.

4. Z obsahu znaleckého posudku znalca Ing. S. X. č. 136/2015 zo dňa 13. februára 2015, ako aj z obsahu jeho písomného vyjadrenia súd prvej inštancie vyvodil záver, že faktúrou č. 11-7-00633 žalobca vyúčtoval žalovanému montáž stropných panelov s tým, že montáž stropných panelov v danom prípade nie je síce v zmysle projektovej dokumentácie ani v zmysle zmluvného rozpočtu, avšak vzhľadom k tomu, že v zmluve o dielo aj v rozpočte je dohodnutá realizácia celého stropu nad prvým prízemným podlažím, zhotoviteľ má právo na fakturáciu týchto prác na strope, a to buď v cene podľa zmluvy o dielo alebo podľa skutočností, ktorou je montáž stropných panelov. Súd prvej inštancie konštatoval, že znalec nemal všetky podklady pre stanovenie ceny, a preto cenu v znaleckom posudku za vykonanie stropných panelov stanovil použitím smerných orientačných cien ako primeranú cenu za montáž stropných panelov v celkovej hodnote 1.850,34 eur vrátane s DPH.

5. V súvislosti s faktúrou č. 11-7-00637 konštatoval, že znalec uviedol, že predmetnou faktúrou žalobca vyúčtoval žalovanému zhotovenie klenby, pričom klenba bola vykonaná v rozsahu vo faktúre, avšak s použitím iného materiálu (tehly Klinker) a ďalej, že znalec určil cenu za zhotovenie klenby pri zámene materiálu za skutočne použitý materiál vo výške 10.331,51 eur s DPH.

6. V súvislosti s faktúrou č. 11-7-00631, ktorou žalobca vyúčtoval žalovanému vedľajšie rozpočtové náklady k prácam uvedených vo faktúre č. 11-7-00630 poukázal na vyjadrenie znalca, ktorý uviedol, že práce uvedené vo faktúre č. 11-7-00630 neboli predmetom zmluvy o dielo, a teda neboli dohodnuté ani vedľajšie rozpočtové náklady k týmto prácam s tým, že vedľajšie rozpočtové náklady sa použijú v prípade dohody medzi účastníkmi zmluvného vzťahu s tým, že v danom prípade tomu tak nebolo.

7. V súvislosti s faktúrou č. 11-7-00636 taktiež poukázal na vyjadrenie znalca, ktorý uviedol, že ide o vyúčtovanie štrkopieskových násypov pod základy a z hľadiska časového sa znalec nevedel vyjadriť, kedy sa toto prehĺbenie nákladov realizovalo, resp. či nebolo zrealizovanie násypu podľa pôvodného projektu a nie je možné zistiť, či násyp bol zrealizovaný zo štrkopiesku ťaženej frakcie 0-32 alebo zo štrkodry. Ak pôvodné násypy už boli zrealizované, pre prehĺbenie základovej škáry bolo potrebné ich vybrať - vyťažiť s tým, že kvalita vyťaženého štrkopiesku uvedenej frakcie 0-32 závisí od viacerých faktorov a z týchto dôvodov nie je možné zistiť stav vyťažených násypov a možnosť ich opätovného použitia. Znalec nevyvylúčil možnosť, že vyťažený štrkopiesok ako z pôvodnej vrstvy pre spevnené plochy a iné násypy sa dá opätovne použiť s tým, že z obsahu znaleckého posudku vyplýva, že násypy pod podlahy z kameniva už boli fakturované žalovanému vo faktúre č. 11-7-00630 v časti prehĺbenie výkopov pod položkou 12. Jedná sa teda o duplicitnú fakturáciu.

8. Súd prvej inštancie za nesporné považoval, že v článku V. bod 5.1 bola dohodnutá pevná cena predmetu zmluvy diela a v bode 5.4 si účastníci konania dohodli, že v prípade vzniku navyše prác, zmien podkladov alebo iných skutočností ovplyvňujúcich cenu za dielo uvedenú v článku V. musia byť predmetné práce, ich rozsah a cena odsúhlasené medzi zhotoviteľom a objednávateľom formou písomného dodatku k tejto zmluve.

9. Podľa zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Prešove bolo povinnosťou súdu prvej inštancie posudzovať danú vec aj podľa § 549 ods. 2 Obchodného zákonníka. V danom prípade súd teda postupoval podľa pokynov odvolacieho súdu, pričom dospel k záveru, že v danom prípade došlo medzi účastníkmi zmluvného vzťahu k dohode o zmene diela, čo vyplýva z toho, že žalobca ako zhotoviteľ konal v danom prípade podľa dohody so žalovaným ako objednávateľom stavby, a teda nekonal svojvoľne. Tieto pokyny žalovaného ako objednávateľa vyplývajú aj zo stavebného denníka, kde za žalovaného sú pri jednotlivých prácach podpisy zástupcu žalovaného, ktorý týmto spôsobom odsúhlasil vykonanie prác zo strany žalobcu. Súd mal teda za to, že medzi stranami sporu došlo po uzavretí hlavnej zmluvy o dielo k dohode o zmene diela s tým, že je zrejmé, že strany sporu a účastníci zmluvného vzťahu si nedojednali dôsledky zmeny diela na výšku ceny. Z tohto dôvodu je teda žalovaný povinný ako objednávateľ zaplatiť žalobcovi cenu zvýšenú s prihliadnutím na rozsah potrebnej činnosti a účelne vynaložené náklady spojené s vykonaním diela. V konaní je nesporné, že faktúry, ktoré boli predmetom sporu, boli žalobcom vyúčtované za skutočne zrealizované práce, ktoré žalovaný prevzal, pričom dielo je riadne užívané treťou osobou, pre ktorú žalovaný dielo u žalobcu objednával.

10. Súd priznal žalobcovi aj uplatňovaný úrok z omeškania z priznanej sumy, pretože žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením svojho záväzku, pričom výška úroku z omeškania je v súlade s ust. § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy.

11. O trovách konania žalobcu súd rozhodol podľa § 225 ods.1 CSP a priznal žalobcovi vo vzťahu k žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100% z dôvodu, že žalobca mal v konaní plný úspech.

12. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove (ďalej aj „ako odvolací súd“) rozsudkom č. k. 3Cob/74/2018-586 z 26. marca 2019 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výške 12.281,51 eur spolu s 14,25% úrokom z omeškania ročne od 4. januára 2008 do zaplatenia vo zvyšnej časti rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol, priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 24% a napokon priznal vo vzťahu k žalobcovi štátu náhradu trov konania v rozsahu 38% a vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 62%.

13. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací po nariadení pojednávania a zopakovaní dokazovania dospel k záveru, že odvolaniu proti rozsudku je možné čiastočne vyhovieť.

14. Odvolací súd konštatoval, že je nespornou skutočnosťou, že dňa 27. apríla 2007 bola uzavretá zmluva o dielo č. 487-07-01-1 č. 20070311 (ďalej aj „ZoD“), na základe ktorej si právny predchodca žalovaného ako objednávateľ objednal u žalobcu ako zhotoviteľa dodávku diela, a to spodnú stavbu pre rodinný dom v E. na ulici A., pričom zhotoviteľ sa zaviazal uskutočniť dielo podľa projektovej dokumentácie vypracovanej projekčnou kanceláriou Ing. arch. W., a to podľa požiadavky objednávateľa v rozsahu položkovitej cenovej ponuky zhotoviteľa. Taktiež je nesporné, že v čl. V bod 5.1 bola dohodnutá pevná cena predmetu zmluvy diela a v bode 5.4 si účastníci konania dohodli, že v prípade vzniku navyše prác, zmien podkladov alebo iných skutočností ovplyvňujúcich cenu za dielo uvedenú v čl. V, musia byť predmetné práce, ich rozsah a cena odsúhlasené medzi zhotoviteľom a objednávateľom formou písomného dodatku k tejto zmluve.

15. Ďalej uviedol, že súd prvej inštancie postupoval v intenciách krajského súdu, uvedeným v jeho uznesení č. k. 3Cob/3/2018-510 zo dňa 12. apríla 2018 a dospel k záveru, že v danom prípade došlo medzi účastníkmi zmluvného vzťahu k dohode o zmene diela, čo vyplýva z toho, že žalobca ako zhotoviteľ konal v danom prípade podľa dohody so žalovaným ako objednávateľom stavby a teda nekonal svojvoľne. Konal na základe pokynov žalovaného ako objednávateľa, ktoré vyplývajú aj zo stavebného denníka, kde za žalovaného sú pri jednotlivých prácach podpisy zástupcu žalovaného, ktorý týmto spôsobom odsúhlasil vykonanie prác zo strany žalobcu. Súd mal za to, že medzi stranami sporu došlo po uzavretí hlavnej zmluvy o dielo k dohode o zmene diela s tým, že je zrejmé, že strany sporu a účastníci zmluvného vzťahu si nedojednali dôsledky zmeny diela na výšku ceny. Konštatoval, že z tohto dôvodu je teda žalovaný povinný ako objednávateľ zaplatiť žalobcovi cenu zvýšenú s prihliadnutím na

rozsah potrebnej činnosti a účelne vynaložené náklady spojené s vykonaním diela. Faktúry, ktoré boli predmetom sporu boli žalobcovi účtované zo skutočne zrealizované práce, ktoré žalovaný prevzal, pričom dielo je riadne užívané treťou osobou, pre ktorú žalovaný dielo u žalobcu objednával. Poukázal pritom na ustanovenie § 549 ods. 2 a § 272 ods. 2 Obchodného zákonníka.

16. Odvolací súd poukázal aj na článok XII bod 12.1, v ktorom bolo tiež dohodnuté, že meniť alebo dopĺňovať obsah tejto zmluvy je možné len formou písomných dodatkov, ktoré budú platné ak budú riadne potvrdené a podpísané oprávnenými zástupcami oboch zmluvných strán. Vyslovil názor, že záznamy v stavebných denníkoch, na ktoré poukazuje žalobca nie je možné považovať za práce navyiac alebo zmeny Zmluvy o dielo podľa čl. V. bod 5.4 a ani podľa bodu 12.1 čl. XII. Zmluvy o dielo. Z týchto záznamov nevyplýva rozsah prác ani cena za vykonanie týchto prác a teda v žiadnom prípade nemožno tieto záznamy považovať za písomné dodatky k Zmluve o dielo. Odvolací súd konštatoval, že nedošlo k platnej zmene Zmluvy o dielo. Za tejto situácie, keďže cena diela bola dojednaná od počiatku ako cena pevná, čo nakoniec nespochybňuje ani žalobca, nebolo potom ani dôvod posudzovať prípadne plnenia žalobcu z hľadiska bezdôvodného obohatenia ako to pôvodne žaloval žalobca, ale o plnenie na základe Zmluvy o dielo v situácii keď neboli splnené v zmluve dohodnuté podmienky pre takéto plnenie.

17. Prevedeným dokazovaním mal ďalej za preukázané, že v ZoD bola dohodnutá konštrukcia časti stropu. Počas realizácie diela došlo k zmene konštrukcie na montáž panelov. Panely dodal objednávateľ, teda nemožno poprieť, že k zmene konštrukcie stropu došlo po dohode. Zmena Zmluvy o dielo však nebola uskutočnená formou písomného dodatku Zmluvy o dielo, preto žalobcovi patrí nárok na práce podľa ZoD a rozpočtu, teda vo výške 1.850,34 eur podľa § 549 ods. 2 Obchodného zákonníka, teda do tejto výšky považoval žalobu podľa faktúry č. 11-7-00633 za dôvodnú a nad uvedenú sumu za nedôvodnú. Čo sa týka faktúry č. 11-7-00637, ktorou si žalobca fakturoval realizáciu klenby, dospel k záveru, že žalobca má nárok na zaplatenie sumy 10.331,50 eur podľa Zmluvy o dielo, pretože klenbu realizoval z iného materiálu bez toho, aby táto zmena ZoD bola dohodnutá formou písomného dodatku k Zmluve o dielo. Ak žalobca nepostupoval v súlade so ZoD, konal svojvoľne, preto mu súd priznal nárok na zaplatenie len do výšky podľa ZoD a rozpočtu. V prevyšujúcej časti považoval nárok žalobcu za nedôvodný (§ 549 ods. 2 OBZ). Čo sa týka faktúry 11-7-00636 aj odvolací súd je toho názoru, že sa jedná o duplicitnú faktúru za práce fakturované a zaplatené na základe faktúry č. 11-7-00630 a žalobca nepreukázal, žeby faktúrou 11-7-00636 dofakturoval VRN, na ktoré má nárok. Z toho dôvodu mu nárok na zaplatenie tejto faktúry súd nepriznal a v tejto časti žalobu zamietol. Aj faktúru č. 11-7-0636 považoval odvolací súd za nedôvodnú, pretože predmetnou faktúrou žalobca vyúčtoval žalovanému sumu 22.273,20 Sk za prehĺbenie výkopov a žalobca nepreukázal, že by tieto práce neboli uhradené faktúrou č. 11-7-00630.

18. Za nedôvodnú považoval súd odvoláciu námietku žalovaného o nesprávne vyhodnotenom skutkovom právnom stave, pretože podľa jeho názoru nedošlo k riadnemu odovzdaniu a prevzatiu diela a podpísaniu protokolu o odovzdaní a prevzatí diela. Vyslovil názor, že zo stavebného denníka vyplýva, že dielo bolo riadne odovzdané a prevzaté a neboli vytknuté žiadne vady a nedorobky.

19. Vzhľadom na uvedené odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie na základe vyššie uvedeného do výšky 12.281,51 eur so 14,25% úrokom z omeškania ročne od 4. januára 2008 do zaplatenia podľa § 387 ods. 1 CSP a zmenil výrok rozsudku súdu prvej inštancie vo zvyšnej časti tak, že v tejto časti žalobu zamietol podľa § 388 CSP.

20. Zdôraznil, že pokiaľ bol žalovaný toho názoru, že dielo nebolo odovzdané riadne, a že sú tu vady v podobe nezodpovedania výsledku diela požiadavkám určeným v zmluve (§ 360 a nasl. Obchodného zákonníka) bolo jeho povinnosťou postupovať podľa tohto zákonného ustanovenia a uplatňovať si práva vyplývajúce zo zodpovednosti za vady (§ 564 a nasl. Obchodného zákonníka v spojení s § 436 a 411 Obchodného zákonníka), čo však žalovaný neurobil. Preto na túto odvoláciu námietku žalovaného taktiež nie je možné prihliadnuť.

21. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 2 CSP a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému vo výške 24% (úspech žalobcu pri

priznaní sumy 12.181,85 eur zo žalovanej sumy 19.455,58 eur predstavuje úspech žalobcu 62% a neúspech 38%, $62 - 38 = 24$) a zároveň priznal štátu náhradu trov konania žalobcovi vo výške 38% a vo vzťahu k žalovanému vo výške 62% s tým, že výšku týchto trov ustanoví postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

22. Krajský súd v Prešove opravným uznesením č. k. 3Cob/74/2018-605 z 15. decembra 2020 rozhodol tak, že

opravil rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3Cob/74/2018-586 z 26. marca 2019 vo výroku, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že správne znie:

„Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie vo výške 5.584,29 eur spolu so 14,25% úrokom z omeškania ročne od 4. januára 2008 do zaplatenia,“

ďalej opravil rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3Cob/74/2018-586 z 26. marca 2019 vo výroku o trovách konania tak, že správne znie:

„Priznáva žalovanému nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi vo výške 44%,“

ďalej opravil rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3Cob/74/2018-586 z 26. marca 2019 vo výroku o trovách štátu tak, že správne znie:

„Priznáva štátu náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi vo výške 72% a vo vzťahu k žalovanému vo výške 28%,“

napokon opravil odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3Cob/74/2018-586 z 26. marca 2019 tak, že

odsek 10. tohto odôvodnenia správne znie:

„Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu, po zopakovaní dokazovania vo veci a z vyjadrení právnych zástupcov na pojednávaní pred odvolacím súdom 26. marca 2019 dospel k záveru, že žaloba je dôvodná len v časti, a to do výšky 5.584,29 eur.“

odsek 16. piata veta tohto odôvodnenia správne znie:

„Čo sa týka faktúry č. 11-7-00637, ktorou si žalobca fakturoval realizáciu klenby, má žalobca nárok na zaplatenie sumy 3.733,95 eur podľa zmluvy o dielo, pretože klenbu realizoval z iného materiálu bez toho, aby táto zmena ZoD bola dohodnutá formou písomného dodatku k zmluve o dielo.“

odsek 18. tohto odôvodnenia správne znie:

„Vzhľadom na uvedené odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie na základe vyššie uvedeného do výšky 5.584,29 eur so 14,25% úrokom z omeškania ročne od 4. januára 2008 do zaplatenia podľa § 387 ods. 1 CSP a zmenil výrok rozsudku súdu prvej inštancie vo zvyšujúcej časti tak, že v tejto časti žalobu zamietol podľa § 388 CSP.“

odsek 20. prvá veta tohto odôvodnenia správne znie:

„O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 2 CSP a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi vo výške 44% (úspech žalobcu pri priznaní sumy 5.584,29 eur zo žalovanej sumy 19.455,58 eur predstavuje úspech žalobcu 28% a neúspech 72%, $28 - 72 = - 44$ a zároveň priznal štátu náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 72% a vo vzťahu k žalovanému vo výške 28%“ s tým, že ostatné časti rozsudku ostávajú nezmenené.

23. V odôvodnení uznesenia odvolací súd poukázal na podanie žalovaného zo dňa 4. júna 2019, v ktorom navrhol, aby odvolací súd rozsudok opravil spôsobom ním v podaní uvedeným.

24. Ďalej odvolací súd uviedol, že po oboznámení sa s obsahom rozsudku zistil, že v odseku 10. odôvodnenia rozsudku je potrebné opraviť zrejmu nesprávnosť, keďže je v ňom uvedené, že žaloba je dôvodná len v časti, a to do výšky 12.921,51 eur.

25. S poukazom na § 224 zák. č. 160/2015 CSP opravil zrejmu nesprávnosť vo výroku, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, zrejmej nesprávnosti vo výroku o trovách konania, zrejmej nesprávnosti vo výroku o trovách štátu, zrejmu nesprávnosť ods. 10. odôvodnenia rozsudku, zrejmu nesprávnosť ods. 16. odôvodnenia rozsudku, zrejmu nesprávnosť ods. 18. odôvodnenia rozsudku a zrejmu nesprávnosti v ods. 20. odôvodnenia rozsudku.

26. Proti tomuto rozsudku vo vyhovujúcej časti a závislým výrokom o nároku na náhradu trov konania a o nároku na náhradu trov konania štátu podal dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) navrhujúci rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodil z ustanovenia § 420 písm. f/, § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP. V dovolaní poukázal na tú skutočnosť, že sa už v odvolaní bránil tým, že podľa čl. VIII. Zmluvy o dielo č. 487-07-01-1 č. 20070311 zo dňa 27. apríla 2007 podmienkou odovzdania a prevzatia diela bolo vykonanie tam uvedených skúšok a spísanie protokolu o odovzdaní diela podpísaného oboma zmluvnými stranami. Konštatoval, že ani jedna z týchto skutočností (vykonanie dohodnutých skúšok a spísanie protokolu), nebola v konaní preukázaná. Poukázal na to, že sa súd s uvedenými skutočnosťami vysporiadal tak, že zo stavebného denníka vyplýva, že dielo bolo riadne odovzdané a prevzaté a neboli vytknuté žiadne vady a nedorobky. Konštatoval, že odvolací súd pred vyslovením uvedeného záveru musel zodpovedať právne otázky a to 1/ ktorým momentom možno považovať za splnenú povinnosť zhotoviteľa vykonať dielo (zo zmluvy o dielo podľa Obchodného zákonníka) v takom prípade, ak sa zmluvné strany v zmluve o dielo dohodli, že podmienkou odovzdania a prevzatia diela je vykonanie dohodnutých skúšok a podpísanie protokolu o odovzdaní a prevzatí diela, 2/ či môže objednávateľ uplatňovať práva vyplývajúce za zodpovednosti za vady diela ešte predtým, ako bolo dielo riadne vykonané. Vyslovil názor, že sa odvolací súd pri riešení týchto právnych otázok odchyľil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V súvislosti s tým poukázal na závery vyslovené dovolacím súdom v rozsudku sp. zn. 1OboV/94/2006 z 25. novembra 2008. Dovolateľ ďalej konštatoval, že ak odvolací súd dospel k záveru, že dielo bolo riadne odovzdané napriek tomu, že nedošlo k vykonaniu skúšok a spísaniu písomného protokolu o prevzatí diela tak, ako to strany dohodli v ustanoveniach čl. VIII. Zmluvy označeného ako „Podmienky vykonania diela“ neposúdil vec po právnej stránke správne. Dovolateľ ďalej tvrdil, že odchylenie od právneho názoru dovolacieho súdu je zrejme aj z toho, že odvolací súd opieral svoje závery o riadnom odovzdaní a prevzatí diela o skutočnosť, že žalovaný nevytkol žalobcovi vady diela a neuplatňoval si práva vyplývajúce zo zodpovednosti za vady.

27. Poukázal na to, že vo vzťahu k prácam na realizácii stropu, fakturovaným faktúrou č. 11-7-00633 a za práce na klenbe fakturované faktúrou č. 11-7-00637 odvolací súd v odôvodnení jasne prezentoval názor, podľa ktorého má žalobca nárok iba na cenu podľa rozpočtu a zmluvy. V súvislosti s tým poukázal na obsah faktúry č. 11-7-00633, ktorá znie na zaplatenie ceny za „náhradu stropu panelmi“ a nie za „realizáciu stropu“. Realizácia stropu podľa zmluvy a rozpočtu však neobsahovala montáž stropných panelov. Vo vzťahu k tejto montáži nedošlo k zmene zmluvy, skutočnosť, ktorú skonštatoval aj odvolací súd v odôvodnení napádaného rozsudku. Vychádzajúc z uvedeného nebolo potom objektívne možné žalobcovi priznať vo vzťahu k montáži stropných panelov akúkoľvek sumu podľa zmluvy a rozpočtu tak, ako to uviedol odvolací súd v odôvodnení napádaného rozsudku. Cena za realizáciu klenby bola stanovená zmluvou o dielo a rozpočtom na sumu 112.489,10 SKK t. j. 3.733,95 eur (položka č. 42 na str. 4 rozpočtu „Rodinný dom v E.“ zo dňa 12. apríla 2007) a nie v sume 10.331,51 eur, ktorú vo vzťahu k realizácii klenby priznal odvolací súd napadnutým rozsudkom. Za zrejmu označil tiež skutočnosť, že suma 1.850,34 eur, priznaná za montáž panelov a suma 10.331,51 eur priznaná za realizáciu klenby, boli priznané podľa ohodnotenia týchto prác v zmysle znaleckého posudku č. 136/2015, vypracovaného F. a nie podľa rozpočtu. Napádaný rozsudok označil za nepreskúmateľný pokiaľ ide o právny základ, na ktorom odvolací súd priznal žalobcovi sumu 1.850,34 eur v súvislosti s faktúrou č. 11-7-00633 a sumu 10.331,51 eur v súvislosti s faktúrou č. 11-7-00637. Ďalej dovolateľ uviedol, že odvolací súd síce prezentoval právny názor, že zo stavebného denníka vyplýva, že dielo bolo riadne odovzdané a prevzaté a neboli vytknuté žiadne vady a nedorobky, avšak neoznačil konkrétny záznam v stavebnom denníku, z ktorého by mali vyplývať takéto skutočnosti a tiež opomenul uviesť príslušné ustanovenia zmluvy, právne normy a ich výklad, na základe ktorých dospel k ním prezentovanému názoru. Uviedol, že tak nemá ani len možnosť oboznámiť sa so skutkovým zistením súdu, na ktorom je tento právny názor založený a prameňom tohto skutkového zistenia (príslušným dôkazom). Do úvahy podľa dovolateľa však pripadá iba záznam v stavebnom denníku zo dňa 21. augusta 2007, dovolateľ však pred súdom prvej inštancie, ako aj v odvolacom konaní rozporoval, že by ho bol podpísal ako objednávateľ a poukazoval na to, že žalobca túto skutočnosť ničím nepreukázal. Zdôraznil, že ani preukázanie podpísania by nepotvrdilo splnenie ďalšej podmienky a síce vykonanie dohodnutých skúšok. Poukázal ďalej na čl. VI. bod 6.1 zmluvy, v ktorom sa strany dohodli, že cena

bude hrazená čiastkovými platbami na základe odsúhlasených súpisov vykonaných prác, pričom však vo vzťahu k faktúram č. 11-7-00633 a 11-7-00637 tieto neboli v súlade s postupom uvedeným v zmluve odsúhlasené, teda nárok na zaplatenie ceny diela v tejto časti nemohol vzniknúť podľa čl. VI. bodu 6.1 zmluvy, ale len podľa § 548 ods. 1 vety druhej Obchodného zákonníka - teda vykonaním diela. Ďalej poukázal na to, že spočítaním súm uvedených v ods. 16 odôvodnenia napadnutého rozsudku (t. j. sumy 1.850,34 eur a sumy 10.331,51 eur) nemožno dostať sumu istiny nároku priznaného žalobcovi vo výroku rozsudku v sume 12.281,51 eur, ale iba sumu 12.181,85 eur. Za nepreskúmateľné a zmätočné označil odôvodnenie aj v jeho ods. 15., v ktorom vo vzťahu k predmetným plneniam žalobcu odvolací najprv konštatoval neexistenciu dohody strán po zmene zmluvy a následne uviedol, že plnenie poskytnuté žalobcom, nedohodnuté v zmluve nemožno posudzovať ako bezdôvodné obohatenie, ale ako plnenie na základe zmluvy v situácii, keď neboli splnené v zmluve dohodnuté podmienky na takéto plnenie. Záverom podal dovolateľ návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku v zmysle § 444 ods. 1 CSP. Uviedol, že ak by dovolateľ uspokojil nárok priznaný žalobcovi napádaným rozsudkom, takto zaplatené peňažné prostriedky budú použité resp. konzumované v rámci konkurzného konania a ak by dovolací súd dovolaniu vyhovel, pohľadávka na vrátenie takto zaplatených peňažných prostriedkov, bude len veľmi ťažko vymožiteľná.

28. Vo vyjadrení k dovolaniu žalobca namietal, že dovolateľ prípustnosť podaného dovolania, vymedzenú podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP riadne nešpecifikoval v zmysle zákonných požiadaviek, poukázal len na jediné rozhodnutie dovolacieho súdu bez toho, aby vôbec skonštatoval rozdielnosť právnych názorov v týchto rozhodnutiach a aby jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom špecifikoval, v čom konkrétne táto rozdielnosť pri riešení danej právnej otázky spočíva. Ďalej namietal, že dovolateľ sa striktnie formalistickým výkladom v rozpore s § 266 a nasl. Obchodného zákonníka snaží vyvrátiť bezpochyby preukázanú a vyjadrenú vtedajšiu vôľu (ako aj zaužívanú obchodnú zvyklosť v podobe úpravy ich vzájomných práv a povinností, vyznačením tejto skutočnosti v stavebnom denníku) strán sporu, o riadnom odovzdaní diela. Vyslovil názor, že z obsahu namietaných „pochybení“ odvolacieho súdu, vyjadrených v dovolaní vyplýva, že dovolateľ sa domáha výlučne nápravy odôvodnenia rozhodnutia, ktorá má však len podobu chyby v písaní, nakoľko z odôvodnenia rozhodnutia je jasné, na základe akých skutočností odvolací súd rozhodoval. Takáto chyba sama osebe nemôže slúžiť ako dovolací dôvod, lebo svojou povahou nezasahuje do práv dovolateľa takým výnimočným spôsobom, aby zakladala dovolací dôvod, spočívajúci v nepreskúmateľnosti rozhodnutia. Zdôraznil, že v takýchto prípadoch CSP ponúka dovolateľovi možnosť nápravy prostredníctvom návrhu na opravu chýb v písaní alebo počítaní, alebo inej zrejmej nesprávnosti podľa § 224 CSP a nie prostredníctvom využívania mimoriadneho opravného prostriedku. Z uvedených dôvodov navrhol dovolanie zamietnuť, navrhol zamietnuť návrh aj na odklad, nakoľko dovolateľ už uhradil finančné prostriedky na účet úpadcu a správca je oprávnený zostaviť konečný rozvrh výťažku až po tom, čo právoplatne ukončí všetky incidenčné a excindčné spory.

29. Žalovaný v ďalšom vyjadrení zo dňa 3. októbra 2019 k námietkam žalobcu uviedol, že má za to, že boli v dovolaní jasne špecifikované právne otázky riešené odvolacím súdom, bolo podrobne opísané ich nesprávne riešenie odvolacím súdom a bolo zdôvodnené odchýlenie sa pri ich riešení odvolacím súdom od ustálenej praxe dovolacieho súdu. Poukázal na čl. XII. bod 1 zmluvy, v ktorom sa strany dohodli, že obsah zmluvy je možné meniť alebo doplniť len formou písaných dodatkov, ktoré budú riadne potvrdené a podpísané oprávnenými zástupcami oboch zmluvných strán, teda z opatrnosti a v záujme predchádzania sporom presne vyjadrili formu, ktorú budú považovať za zmenu zmluvy. Taktiež v konaní nebolo nikdy preukázané, že by ho podpísal dovolateľ, resp. osoba oprávnená v jeho mene na takýto úkon, pričom dovolateľ v priebehu celého konania túto skutočnosť rozporoval. V súvislosti s námietkou žalobcu o nenaplnení ustanovenia § 420 písm. f/ CSP uviedol, že ak odvolací súd právne vec posúdil tak, že dielo bolo riadne odovzdané a prevzaté, čo podľa jeho právneho názoru vyplýva zo stavebného denníka, mal odvolací súd jasne vysvetliť, akým výkladom vôle strán, ktorá mala byť stranami prejavovaná prostredníctvom zápisu, dospel odvolací súd k uvedenému právnomu názoru, aké právne normy aplikoval, keď uprednostnil zápis pred obsahom zmluvy (čl. XII. bod 12.1 zmluvy), aké právne normy aplikoval, keď neprihliadol na čl. VIII. Bod 8.2 a 8.4 zmluvy a na základe čoho dospel k zisteniu a k právnomu názoru, že zápis podpísal dovolateľ (žalovaný). V súvislosti s návrhom na odklad uviedol, že skutočne uhradil finančné prostriedky na účet úpadcu, ale urobil tak pod hrozbou exekúcie,

keďže o odklade vykonateľnosti nebolo doposiaľ rozhodnuté.

30. Proti rozsudku odvolacieho súdu v znení opravného uznesenia č. k. 3Cob/74/2018-605 z 15. decembra 2020 podal dovolanie žalobca, navrhujúc rozsudok odvolacieho súdu v znení opravného uznesenia zmeniť tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 12.181,85 eur spolu so 14,25% úrokom z omeškania ročne od 4. januára 2008 do zaplataenia a zvyšnej časti žalobu zamietnuť, žalobcovi priznať nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 24% a priznať štátu náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi v rozsahu 38% a vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 62%, prípadne rozsudok odvolacieho súdu v znení opravného uznesenia zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodil z § 420 písm. f/, § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP. Výdanie opravného uznesenia označil za procesnú svojvôľu, keď odvolací súd opomenul zákonné hranice opravy rozsudku, ktoré mu umožňujú opraviť len také chyby, ktorú sú z kontextu rozhodnutia bezpečne poznateľné a len takým spôsobom, ktorý nevzbudzuje pochybnosti o tom, čo chcel súd v pôvodnom znení rozhodnutia vyjadriť (III. ÚS 67/2019). Konštatoval, že žalovaným a súdom deklarovaná zámerna suma 3.733,95 eur za sumu 10.331,50 eur v odôvodnení, no najmä zámerna suma 5.584,29 eur za sumu 12.281,51 eur vo výroku napádaného rozsudku nemôže byť mechanickým preklepom spôsobilým vyvolať zákonný predpoklad podľa § 224 CSP pre opravu rozsudku. Zmena výroku v rámci napádaného rozsudku prostredníctvom opravného uznesenia založila zmenu rozsahu právoplatne priznaného nároku a porušila zásadu viazanosti súdu vyhláseným rozsudkom (porovnaj napr. 3MCD0/21/2008). Žalobca vyslovil názor, že sa odvolací súd v odôvodnení opravného uznesenia obmedzil na opis požiadavky žalovaného, pričom sa nijako nevyrovnal so skutočnosťou, že odôvodnenie napádaného rozsudku po vykonaní opráv nedáva reálne akceptovateľný zmysel. Uviedol, že sumy, ktoré sa stali súčasťou opraveného znenia napádaného rozsudku vytrhávajú úvahy súdu z kontextu ustanovenia § 549 ods. 2 Obchodného zákonníka, pričom toto ustanovenie súd očividne na skutkový stav aplikoval. Priznanú sumu ďalej označil za odporujúcu skutkovým záverom v danej veci, keď na jednej strane súd má za preukázané, že žalobcovi vznikli účelné náklady spojené so zmeneným vykonaním diela na druhej strane však ich znalecké vyčíslenie, bez akéhokoľvek odôvodnenia, nepriznáva. Za rozporuplný označil aj výsledok „úvah“ súdu, keď peňažný nárok za „práce navyiac“ vyúčtované faktúrou č. 11700633 priznáva znalcom v stanovenom rozsahu účelných nákladov, avšak na druhej strane, rovnakým spôsobom vzniknutý nárok za „práce navyiac“ vyúčtovaný faktúrou č. 11700-637 priznáva súd iba vo výške pôvodného rozpočtu (3733,95 eur). Odvolací súd tak na jednej strane v oboch svojich rozhodnutiach, ktoré vydal v predmetnej veci, deklaruje aplikáciu resp. potrebu aplikácie § 549 ods. 2 Obchodného zákonníka, no na druhej strane prijatím opravného uznesenia dosadí do napádaného rozhodnutia také sumy, ktoré aplikácii § 549 ods. 2 Obchodného zákonníka odporujú. Za nesprávne označil dovolateľ právne posúdenie otázky, či súd môže prostredníctvom opravného uznesenia zmeniť odôvodnenie a výrok rozsudku tak, že tým založí zmenu rozsahu právoplatne priznaného nároku a ďalej, či súd môže § 549 ods. 2 Obchodného zákonníka vykladať v tom zmysle, že zmenu materiálu, z ktorého bolo dielo vyhotovené na základe oboma stranami potvrdených zápisov v stavebnom denníku, označí za svojvôľu zhotoviteľa a neprizná zhotoviteľovi rozdiel v rozsahu potrebnej činnosti a účelných nákladov spojených so zmeneným vykonaním diela. Dovolateľ uviedol, že sa odvolací súd odklonil od ustálenej praxe dovolacieho súdu, konkrétne od uznesenia zo dňa 9. februára 2009 sp. zn. 3MCD0/21/2008, v ktorom dovolací súd judikoval: „Občiansky súdny poriadok vyžaduje, aby súdne rozhodnutie bolo určité, jasné a formálne bezchybné. V prípade, že nespĺňa tieto náležitosti, pripúšťa sa možnosť jeho opravy za stanovených podmienok tak, aby bola zachovaná zásada viazanosti súdu vyhláseným rozsudkom (§ 156 ods. 4 O.s.p.)“. Nesprávnosť právneho posúdenia predmetnej otázky dovolateľ vidí v postupe odvolacieho súdu, ktorý sa rozhodol zmeniť výrok napádaného rozsudku, pričom následkom opravy má byť žalobcovi priznaný nárok v menej ako polovičnej výške oproti pôvodnému zneniu výroku napádaného rozsudku pred prijatím opravného uznesenia, čím porušil zásadu viazanosti súdu vyhláseným rozsudkom. V súvislosti s ďalšou dovolateľom vymedzenou a podľa jeho názoru odvolacím súdom nesprávne posúdenou otázkou dovolateľ uviedol, že oboma stranami podpísané záznamy v stavebnom denníku sú splnením písomnej formy dodatku k zmluve o dielo, relevancia oboma stranami podpísaných záznamov v stavebnom denníku je potvrdené prevzatím diela objednávateľom a pokiaľ objednávateľ (žalovaný) poukazuje na skutočnosť, že dielo nebolo odovzdané riadne a sú tu vady, bolo jeho povinnosťou uplatňovať si práva vyplývajúce zo zodpovednosti za vady, čo neurobil. Ďalej poukázal

na to, že rozdiel vo fakturovanej sume a v rozsahu potrebnej činnosti a účelných nákladoch, spojených so zmeneným vykonaním diela, však bol určený znalcom a preto je v zmysle § 549 ods. 2 Obchodného zákonníka nevyhnutné priznať žalobcovi práve tento rozdiel vo výške 10.331,50 eur, iný výklad či aplikácia na skutkový stav odporuje zneniu, ako aj zmyslu a účelu zákona.

31. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas, na to oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpenou v súlade s ust. § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) najskôr skúmal, či je dovolanie prípustné.

32. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z ustanovení § 419 a nasl. CSP, upravujúcich otázku prípustnosti dovolania, je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovení § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP.

33. V posudzovanom prípade dovolateľa vyvodzovali prípustnosť dovolania predovšetkým z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pre naplnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP je teda nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva a zároveň 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

34. Pre prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP musí intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu dosahovať mieru porušenia práva na spravodlivý proces. Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania len v tom prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia práva sporovej strany na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

35. V prejednávanvej veci žalovaný ako dovolateľ tzv. vadu podľa § 420 písm. f/ CSP videl v absencii odôvodnenia, nepredvídateľnosti a arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia.

36. Dňa 3. decembra 2015 občianskoprávne kolégium NS SR prijalo zjednocujúce stanovisko R 2/2016, ktoré bolo prijaté za účelom odstránenia pretrvávajúcej nejednotnosti súdneho rozhodovania, ktorá sa prejavila v zaujímaní odlišných právnych názorov senátov občianskoprávneho kolégia NS SR pri riešení otázky, či sa nedostatočným odôvodnením rozhodnutia účastníkovi odníma možnosť konať pred súdom, resp. či nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia zakladá procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku. Občianskoprávne kolégium NS SR zaujalo k vyššie nastolenej otázke stanovisko, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku. Aj keď ide o zjednocujúce stanovisko k výkladu ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku, t. j. v zmysle predchádzajúcej procesnej úpravy, v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu prevláda názor, že zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli a závery tohto stanoviska sú aplikovateľné aj

pre účely posúdenia prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP a uvedené stanovisko je preto aktuálne aj z hľadiska aplikácie ustanovenia § 420 písm. f/ CSP (sp. zn. 1Cdo/228/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/92/2018, 4Cdo/59/2017), pričom aj Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústavný súd SR“) považuje toto stanovisko za súladné s právnou úpravou obsiahnutou v CSP (I. ÚS 61/2019).

37. Nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ako aj vecnú nesprávnosť jeho rozsudku, mal žalovaný možnosť namietat' v rámci odvolacieho konania, ktorú možnosť aj využil - podal odvolanie. Bolo preto úlohou odvolacieho súdu sa s jeho námietkami vysporiadať. Podľa názoru dovolateľa tak odvolací súd urobil nedostatočne a odôvodnenie ním vydaného rozsudku je nepreskúmateľné.

38. Obsahové náležitosti odôvodnenia písomného vyhotovenia rozsudku súdu prvej inštancie upravuje § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

39. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí tiež spĺňať určité obsahové požiadavky vymedzené ustanovením § 393 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 tým nie sú dotknuté. Odôvodnenie rozhodnutia senátu obsahuje aj pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté.

40. Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia súdu. Aj odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil/nepodriadil zistený skutkový stav.

41. Dovolací súd uvádza, že žalovaný podal pomerne rozsiahle odvolanie, v ktorom odvolateľ v súvislosti s podmienkami vzniku nároku na zaplatenie ceny diela poukazyval na čl. VIII. Zmluvy o dielo, z ktorého vyplýva, že o odovzdaní diela mali zmluvné strany spísať protokol o odovzdaní diela, pričom podmienkou odovzdania a prevzatia diela je aj úspešné vykonanie všetkých skúšok a súčasne tvrdil, že ani jedna z týchto skutočností nebola zo strany žalobcu v konaní preukázaná. V súvislosti s výkladom § 548 ods. 1 a § 554 ods. 1 Obchodného zákonníka poukazyval na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR, ako aj Krajského súdu v Prešove, v ktorých súdy vyslovili názor, že ak bol podmienkou odovzdania a prevzatia diela podpis protokolu o odovzdaní a prevzatí diela, tvorí existencia takéhoto protokolu hmotnoprávnu podmienku odovzdania a prevzatia diela. Ak nie je splnená, zmluvná strana sa nemôže domáhať zaplatenia ceny diela, keďže nárok na zaplatenia ceny diela nevznikol. Odvolací súd síce nepovažoval námietku žalovaného, že nedošlo k riadnemu odovzdaniu a prevzatíu diela a podpísaniu protokolu o odovzdaní a prevzatí diela za dôvodnú, konštatujúc, že zo stavebného denníka vyplýva, že dielo bolo riadne odovzdané a prevzaté a neboli vytknuté žiadne vady a nedorobky. Z odôvodnenia nie je zrejmé, či odvolací súd považoval bližšie nešpecifikovaný zápis v stavebnom denníku za protokol o odovzdaní diela v zmysle čl. VIII. bod 8.2 ZoD a v kladnom prípade z neho nie je vôbec zrejmé, akým spôsobom sa vysporiadal s ďalšou podmienkou odovzdania a prevzatia diela podľa bodu 8.4 čl. VIII.

ZoD, ktorou je úspešné vykonanie všetkých skúšok predpísaných osobitnými predpismi, záväznými normami, projektovou dokumentáciou, prípadne predmetnou ZoD. Z odôvodnenia nemožno zistiť, či túto podmienku považoval za splnenú z dôvodu, že vzhľadom na povahu diela nebolo nutné žiadnu skúšku vykonať, alebo že žalovaným neboli vytknuté žiadne vady a nedorobky. Aký význam malo, z hľadiska preukázania splnenia povinnosti zhotoviteľa vykonať dielo, prípadné nevytknutie vád a nedorobkov žalovaným, z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, a z tohto strohého konštatovania odvolacieho súdu, nie je vôbec jasné, čo ním odvolací súd sledoval.

42. Odvolací súd v ods. 17. odôvodnenia jeho rozsudku záznam v stavebnom denníku, z ktorého vyvodil záver o riadnom odovzdaní a prevzatí diela, ani vôbec bližšie nešpecifikoval napr. uvedením dátumu, kedy bol zápis urobený, označením osôb, ktoré ho za zmluvné strany podpísali. Záver odvolacieho súdu vyslovený v ods. 17. odôvodnenia rozsudku vyznieva tak nepresvedčivo a nepresvedčivo vyznieva aj s tým súvisiaci záver, že žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie ceny za vykonania diela.

43. Dovolací súd sa stotožnil s ďalšou námietkou žalovaného, že napádaný rozsudok je nepreskúmateľný, protirečivý, keď odvolací súd prezentuje právny názor, podľa ktorého má žalobca nárok na zaplatenie položiek fakturovaných faktúrou č. 11-7-00633 a č. 11-7-00637 iba podľa zmluvy a rozpočtu, pritom však výška súdom priznanej istiny žalobcovi zodpovedá sumám uvedeným k príslušným faktúram v znaleckom posudku č. 136/2015, vypracovanom F. a nie v zmluve a rozpočte.

44. So zreteľom na uvedené sa dovolací súd stotožnil s výhradami dovolateľa nasmerovaným proti rozsudku krajského súdu, ktorý skutočne neposkytol odpovede na tie argumenty odvolateľa, ktoré boli pre predmetnú vec podstatné a najzásadnejšie a nevysporiadal sa s otázkou riadneho vykonania diela v kontexte dohodnutých podmienok vykonania diela v zmluve a následne otázkou momentu vzniku nároku na zaplatenie ceny diela podľa faktúr predložených žalobcom.

45. Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd v odôvodnení jeho rozhodnutia (a to ani pri spojení rozsudkov súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) nenaplnil požiadavky plynúce zo základného práva žalovaného na súdnu ochranu, keďže odôvodnenie, čo i len čiastočného vyhovieňa žalobe nemožno považovať za uspokojujúce.

46. Dovolací súd sa stotožnil aj s názorom žalobkyne ako dovolateľky, že ešte viac neprehľadným a nezrozumiteľným sa stal rozsudok odvolacieho súdu po jeho oprave opravným uznesením č. k. 3Cob/74/2018-605 z 15. decembra 2020, pričom odvolací súd prekročil zákonné hranice opravy rozsudku, ktoré umožňujú opraviť chyby takým spôsobom, ktorý nevzbudzuje pochybnosti o tom, čo chcel súd v pôvodnom znení rozhodnutia vyjadriť. Ani podľa názoru dovolacieho súdu nemožno postupom podľa § 224 CSP zameniť sumu 10.331,50 eur (ods. 16 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu) vychádzajúcu zo znaleckého posudku č. 136/2015, vyhotoveného znalcom Ing. S. X., na sumu 3.733,95 eur, vychádzajúcu z rozpočtu ako súčasti ZoD. Odvolací súd neopravil zrejmú chybu v cene za realizáciu klenby (s údajom ktorým zosúladiť aj ďalšie časti rozsudku), ale v skutočnosti vyčíslil dve rozdielne ceny za realizáciu klenby vychádzajúc z dvoch odlišných podkladov. Vo vzťahu k dotknutému rozhodnutiu nešlo o zjavnú nesprávnosť, ale o vecnú zmenu, ktorá vylučuje postup podľa § 224 CSP.

47. Zmena výroku v rámci napádaného rozsudku prostredníctvom opravného uznesenia založila aj zmenu rozsahu právoplatne priznaného nároku a porušila tak zásadu viazanosti súdu vyhláseným rozsudkom (§ 219 ods. 4 CSP).

48. Takéto odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu podľa názoru dovolacieho súdu je nedostatočné a nepreskúmateľné, odvolací súd porušil kogentné ustanovenie § 387 ods. 3, ako aj § 224 CSP, v dôsledku čoho došlo k porušeniu práva obidvoch strán sporu na riadne odôvodnenie rozsudku, a teda aj k porušeniu ich základného práva na spravodlivý proces, vyplývajúceho z článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj práva podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, čo v posudzovanom prípade zakladá vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP a odôvodňuje aplikáciu výnimky v zmysle druhej vety

stanoviska R 2/2016.

49. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že v posudzovanom spore je daná prípustnosť a dôvodnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Dovolací súd preto zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s opravným uznesením (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

50. Vzhľadom na zrušenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP (ktoré zakladá prípustnosť a aj dôvodnosť dovolania), dovolací súd sa už ďalej nezaoberal skúmaním prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ CSP, keďže preskúmanie právneho posúdenia veci odvolacím súdom nie je ani možné, nakoľko odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu neobsahuje žiadny relevantný právny záver, ktorého správnosť alebo nesprávnosť by mohol dovolací súd v tomto štádiu dovolacieho konania preskúmať. Z uvedeného dôvodu už dovolací súd nerozhodoval o návrhu žalovaného na odklad vykonateľnosti, ktorý sa zrušením dovolaním napadnutého rozsudku stal bezpredmetným.

51. Podľa ustanovenia § 453 ods. 3 CSP o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd.

52. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.